

INSTITUTUL DE CERCETĂRI JURIDICE ȘI POLITICE
AL ACADEMIEI DE ȘTIINȚE A MOLDOVEI

UNIVERSITATEA DE STAT «ALECU RUSSO» DIN BALTI
INSTITUTUL DE ȘTIINȚE PENALE ȘI CRIMINOLOGIE APLICATĂ

CONFERINȚA INTERNAȚIONALĂ
ȘTIINȚIFICO-PRACTICĂ

**«JURISPRUDENȚA – COMPONENTA
FUNDAMENTALĂ A PROCESELOR
INTEGRAȚIONALE ȘI A COMPORTAMENTULUI
LEGAL CONTEMPORAN»**

3–4 noiembrie 2017

**Chișinău,
Republica Moldova**

LBC 34:327(082)=00
J 93

«Jurisprudența – componenta fundamentală a proceselor integratîonale și a comportamentului legal contemporan», conferință internațională științifico-practică (2017 ; Chișinău). Conferința internațională științifico-practică „Jurisprudența – componenta fundamentală a proceselor integratîonale și a comportamentului legal contemporan”, 3–4 noiembrie, 2017 / com. org.: V. Bujor (președinte) [et al.]. – Chișinău : S. n., 2017 (Tipogr. „Tipocart Print”). – 324 p.

Antetit.: Inst. de Cercet. Juridice și Politice al Acad. de Științe a Moldovei, Univ. de Stat „Alecu Russo” din Bălți, Inst. de Științe Penale și Criminologie Aplicată. – Texte : lb. rom., engl., ucr., alte lb. străine. – Bibliogr. la sfârșitul art. – 500 ex.

COMITETUL ORGANIZATORIC AL CONFERINTEI:

Președinte:

V. Bujor – doctor ăn drept, profesor, Prședintele Institutului de Științe Penale și Criminologie Aplicată

Membrii comitetului organizatoric:

I. Guceac – doctor habilitat ăn drept, profesor, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei, vice-președinte al Academiei de Științe a Moldovei; V. Cușnir – doctor habilitat ăn drept, profesor, director al Institutului de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei; Gh. Costachi – doctor habilitat ăn drept, profesor, cercetător științific principal al Institutului de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei; V. Cerba – doctor in drept, prorector al Universității Europene din Moldova; V. Guțuleac – doctor in drept, profesor, șef catedră Institutul de Științe Penale și Criminologie Aplicată; V. Rusu – doctor ăn drept, decanul facultății de drept al Universității de Stat «A. Russo» din Bălți; L. Arsene – redactor șef al revistei științifice de drept «Jurnalul Juridic Național: teorie și practică».

LBC 34:327(082)=00

ISBN 978-9975-133-79-1

© Institutului de Cercetări Juridice și Politice al Academiei de Științe a Moldovei, 2017

© Universitatea De Stat «Alecu Russo» Din Balti, 2017

© Institutul De Științe Penale Și Criminologie Aplicată, 2017

СОДЕРЖАНИЕ

НАПРАВЛЕНИЕ 1. ТЕОРИЯ И ИСТОРИЯ ГОСУДАРСТВА И ПРАВА, ФИЛОСОФИЯ ПРАВА

Construcția normativ – juridică a nihilismului juridic Munteanu Rita	10
Analiza semnificațiilor teoriei umaniste în clarificarea conceptelor de om, natură, esență și condiție umană Munteanu R. I.	14
Unele aspecte privind ordinea juridică Robea Mariana	18
Становлення системи гендерно-орієнтованого бюджетування в Україні та світі: проблеми теорії та практики Грицай І. О.	23
Из истории становления юридической науки в Казахстане Искаков И. Ж.	26
Співвідношення понять «правовий менталітет» та «правова спадщина» Кобко-Одарій В. С.	30
Основні тенденції розвитку порівняльної історії права в Україні на початку ХХІ ст. Кудін С. В.	33
Concept of «electronic judiciary» in Ukraine: theoretical and legal aspects Nalyvaiko L. R., Korshun A. O.	36
Поняття внутрішньо переміщених осіб: національні та міжнародні погляди Наливайко Л. Р., Романов М. Ю.	39
Теоретико-методологічні особливості співвідношення понять «об'єктивно-протиправне діяння» та «невинувате діяння» Полонка І. А.	42
Проблема розмежування публічного та приватного права: теоретико-правовий аналіз Терещук М. М., Росавицький О. О.	44

НАПРАВЛЕНИЕ 2. КОНСТИТУЦИОННОЕ И МУНИЦИПАЛЬНОЕ ПРАВО

Garanțiile procesuale – parte integrantă a garanțiilor constituționale ale drepturilor și libertăților fundamentale ale omului Băcu Igor	48
Unele considerente cu privire la clasificarea și funcțiile valorilor Baltag Dumitru, Ichim Gabriel	52

Asigurarea protecției drepturilor omului prin intermediul excepției de neconstituționalitate	
Buga Larisa	58
Contractual freedom – theoretical and practical approaches in private law	
Ciobanu Natalia, Avram Eugenia	62
Regionalizare versus suveranitate și integritate teritorială	
Guceac Andrei	66
Eutanasia – un act de compasiune sau o Crimă?	
Rotaru-Maslo Liliana	69
Актуальні проблеми систематизації муніципального законодавства України	
Головко К. В.	73
Проблемы и перспективы создания механизма защиты прав несовершеннолетнего, потерпевшего от преступных посягательств на примере Хабаровского края Российской Федерации	
Ким Е. П., Киселёв Е. А.	76
Нормативна база гендерного бюджетування	
Наливайко Л. Р., Момот А. І.	80
Правова основа реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади	
Сергієнко А. А.	82
Защита Конституции Украины в условиях конституционных преобразований	
Черняк Е. В.	85

НАПРАВЛЕНИЕ 3. АДМИНИСТРАТИВНОЕ, ФИНАНСОВОЕ, НАЛОГОВОЕ ПРАВО

Răspunderea patrimonială în dreptul insolvenței	
Stahi Tatiana	88
Rolul autorităților publice în combaterea și prevenirea corupției și protecționismului	
Sulaiman Mahmoud	91
Правові умови реалізації принципу «витягнутої руки» при трансфертному ціноутворенні	
Андрусів І. Т.	94
Специфіка реформування місцевих податків: вітчизняний та міжнародний досвід	
Войтко Д. В.	97
Інформаційна безпека та захист інформації в умовах розвитку електронного урядування в Україні	
Волох О. К.	100

Insufficiency and uncertainty of Ukrainian media in the conditions of hybrid war Ismailov K. Y.	103
Правовое регулирование банковской тайны: российский и зарубежный опыт Кырлан М. Г.	106
Правові аспекти податкового стимулювання: міжнародний та вітчизняний досвід Луцик Г. В.	111
Цінність правничої освіти в Україні Орловська І. Г.	114
Шкільна медіація як спосіб превенції правопорушень Радкевич В. Є.	116
Апарат для виготовлення самогону та інших міцних алкогольних напоїв як підстава адміністративної відповідальності Сасенко А. І.	119
Ознаки інституту права мас-медіа: деякі пропозиції структуризації Селезньова О. М., Храпко Д. М.	122

НАПРАВЛЕНИЕ 4. ГРАЖДАНСКОЕ И ХОЗЯЙСТВЕННОЕ ПРАВО

Neadmiterea promisiunii sau acordării unui avantaj nepermis de lege Covalciuc Ion	124
Unele reflecții asupra criminalității și a investigării infracțiunilor din domeniul proprietății intelectuale Spatari Mariana	128
Особливості ліцензування господарської діяльності Авер'янова Є. В.	133
Окремі питання страхування майна від пожежі Вороніна Н. В.	136
Проблемні питання змісту права власності за Цивільним кодексом України Горобець Н. О., Науменко К. С.	138
До питання визначення специфіки кредитного зобов'язання Громова А. О.	139
Виконання ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод в судовій практиці України Гуйван П. Д.	141
Щодо проблематики правового регулювання одностатевих шлюбів в Україні Данилова І. О.	145

Розвиток принципу пропорційності в цивільному судочинстві України	
Короєд С. О.	147
Право військовослужбовців на свободу совісті та віросповідання	
Кривенко Ю. В.	150
Уведення в господарське судочинство інституту свідка	
Козирєва В. П., Масло Н. М.	152
Процесуальні права та обов'язки іноземців та осіб без громадянства як перекладачів в цивільному судочинстві України	
Пасайлюк І. В.	155
Одноособовий та колегіальний розгляд справи господарськими судами України по першій інстанції	
Петренко Н. О.	158
Порядок стягнення аліментів по-новому в Україні	
Федоренко Т. В.	162
Условия для заключения брака в Республике Молдова: национальные особенности	
Федорова В. В.	165

НАПРАВЛЕНИЕ 5. ТРУДОВОЕ ПРАВО, ПРАВО СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ

До проблеми поширення сфери дії трудового права на правове регулювання праці військовослужбовців	
Величко Л. Ю.	168
Правовий режим службових творів	
Вишновецька С. В., Кметик Х. В.	171
Гранти як форма матеріального стимулювання наукових та науково-педагогічних працівників	
Момот Є. О.	174
Вихідна допомога як гарантія захисту права на життя працівника	
Юзько Т. М.	177

НАПРАВЛЕНИЕ 6. ЗЕМЕЛЬНОЕ, АГРАРНОЕ, ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ, ПРИРОДОРЕСУРСНОЕ ПРАВО

Studiu comparat în materia răspunderii penale pentru poluarea apei după legislația altor state	
Ardelean Grigore, Boșcaneanu Marcel	180
Persoana fizică – subiect al infracțiunii de poluarea apei (art. 229 Cp RM)	
Boșcaneanu Marcel	185
Правові проблеми використання ГМО у сільськогосподарському виробництві	
Мусієнко А. О.	190

Правові проблеми сертифікації органічної продукції в Україні	
Сиротенко Т. С.	192

НАПРАВЛЕНИЕ 7. УГОЛОВНОЕ ПРАВО, КРИМИНОЛОГИЯ, УГОЛОВНО-ИСПОЛНИТЕЛЬНОЕ ПРАВО

Unele incoerențe privind incriminarea infracțiunii de falsificare sau contrafacere a produselor	
Baciu Oleg	196
Unele procedee de extrapolare pentru prezicerea criminologică	
Bejan Octavian	199
Interpretări teoretice ale semnului constitutiv al infracțiunii de îmbogățire ilicită – „valoarea bunurilor depășește substanțial mijloacele dobândite” – în ipoteza unui proiect de lege	
Berliba Viorel, Crudu Ion	202
Veracitatea declarației prin prisma unor reglementări particulare și răspunderea penală conform art. 352 ¹ C. pen. al RM	
Berliba Viorel, Petcu Pavel	207
Aspecte tactico-criminalistice ale punerii persoanei sub învinuire	
Bînzari Grigore	210
Modalități normative de realizare a faptei prejudiciabile în cazul infracțiunii de falsificare a elementelor de identificare ale autovehiculelor	
Conțescu Vasile	214
Ilegalitatea împiedicării desfășurării mitingului, demonstrației, manifestației, procesiunii sau oricărei alte întruniri	
Eremciuc Irina	217
Realizarea actului de audiere la urmărirea penală și în instanța de judecată – deosebiri și asemănări	
Gherasim Dumitru	220
Contraventional and criminal liability in electoral rights	
Grău-Panțureac Maria	225
Elongația istorică a instituției reținerii infractorului în dreptul penal al Republicii Moldova	
Rusu Vitalie, Țurcan-Zabulica Ana	229
Realizarea prevederilor principiului contradictorialității în cadrul efectuării acțiunilor procesuale conform codului de procedură penală al Republicii Moldova	
Rusu Lucia	233
Етапи розвитку релігійних конфесій із засудженими	
Жолтані М. І.	237
Особливості правового статусу осіб, засуджених до довічного позбавлення волі в Україні	
Конопельський В. Я.	240

Вопросы деинституционализации душевнобольных в Украине: состояние и тенденции	
Лень В. В., Олейников Г. В.	243
Окремі аспекти значення змішаної форми вини для встановлення кваліфікації злочину	
Нижник І. В.	247
Типологія екологічних злочинців	
Турлова Ю. А.	249
Актуальні питання попередження корупційних злочинів	
Федосова А. Ю.	251
Правосознание как один из факторов ограничения судейского усмотрения при назначении наказания	
Хильченко А. С.	254
Сучасний стан регламентації кримінальної відповідальності за чаклунство	
Шевчук В. А.	257

НАПРАВЛЕНИЕ 8. УГОЛОВНЫЙ ПРОЦЕСС, КРИМИНАЛИСТИКА

Unele aspecte cu privire la rolul expertizei medico-legale în procesul de cercetare a cauzelor penale	
Baltaga Ecaterina	261
Unele particularități ale realizării actului de audiere în cadrul cercetării judecătorești în procesul penal	
Rusu Vitalie, Gherasim Dumitru	264
Unele reflecții asupra apariției și evoluției istorice a instituției controlului judiciar al procedurii prejudiciare în procesul penal al Republicii Moldova	
Rusu Vitalie, Talpă Ion	268
Reflecții doctrinare privind funcția de învinuire, exercitată de procuror și organul de urmărire penală	
Rusu Lucia, Zamfir Vasile	272
Delimitarea noțiunilor de „ <i>urmărire penală</i> ” și „ <i>învinuire</i> ” în procesul penal al Republicii Moldova	
Rusu Vitalie, Zamfir Vasile	277
Прокурорський нагляд за оперативно-розшуковою діяльністю Національної поліції України: проблемні аспекти	
Албул С. В., Манойленко К. М.	281
Использование специальных знаний при расследовании преступлений против правосудия	
Книженко С. А.	284
Актуальні питання взаємодії між учасниками кримінального провадження в процесі застосування спеціальних медичних знань	
Ковалевська Є. В.	287

Деякі питання дії принципу презумпції невинуватості в провадженні апеляційних судів Легких В. В.	289
Корупція в Україні та можливі кроки створення антикорупційного суду в Україні Саїнчин О. С.	293
Оперативно-розшукове забезпечення виявлення та розслідування корисливо-насильницьких злочинів: визначення поняття Федосова О. В.	295

НАПРАВЛЕНИЕ 9. МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВО И СРАВНИТЕЛЬНОЕ ПРАВОВЕДЕНИЕ

Poziționarea normei conflictuale – legea proprie contractului (<i>the proper law of the contract</i>) în cadrul dreptului internațional Ciobanu Natalia	299
Aspecte juridico-penale ale conflictului de interese în Republica Moldova și România Irina Lazur	304
Reglementarea reținerii infractorului în legea penală a unor state Europene Turcan-Zabulica Ana	307
Порівняння окремих підходів у податковому праві України та окремих країн ЄС Іванський А. Й.	311
The confrontational means of implementation of international environmental law Medvedieva M. O.	314
Міжнародно-правове регулювання інформатизації освіти Невара Л. М.	317

НАПРАВЛЕНИЕ 10. ПРАВОВОЕ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЕВРОИНТЕГРАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ

International child abduction during the integrational processes of Moldova and its Western neighbourhood: jurisprudence and discrepancy Bejenaru Cristina	319
---	-----

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ЗМІСТУ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ЗА ЦИВІЛЬНИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ

Горобець Н. О.

*кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри юридичних дисциплін
Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ*

Наumenko К. С.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри юридичних дисциплін
Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ*

1. Визнання на законодавчому рівні права приватної власності стало основою відродження та розвитку приватного права в Україні у цілому. Сучасний стан ринкової економіки вимагає від законодавців та науковців переосмислення змісту права власності для відповідності його положень вимогам часу, глобалізації економіки та широкого використання хмарних технологій.

2. Тріада права власності, яка успішно виконувала свої функції в римському праві, середньовічній Європі та на початку XX-го століття дедалі частіше викликає критику цивілістів. Серед науковців немає єдності думок з приводу змісту права власності. Одні цивілісти висловлюються за достатність та об'єктивну необхідність тріади правомочностей власника, яка була запропонована В.Г. Кукольніком та втілена в законодавство М.М. Сперанським. При цьому у літературі точаться дискусії щодо того, хто вперше запропонував виділити тріаду правомочностей власника. Є.В. Васьковський у своїй роботі заперечує належність ідеї конкретизації правомочностей власника римським юристам, і вказує, що ідея правомочностей (тріади) права власності належить глоссаторам [1, с. 81]. Критики тріади правомочностей права власності С.Є. Десницький, Г.Ф. Шершеневич, А.В. Венедиктов та інші вчені свого часу неодноразово пропонували доповнити, змінити тріаду правомочностей права власності. Цивілісти здебільшого зазначали, що зміст права власності не може вичерпуватися лише правомочностями володіння, користування та розпорядження [2, с. 15].

3. Імплементация окремих норм англосаксонського права до національного законодавства є результатом зближення правових систем на фоні глобалізаційних економічних процесів. Яскравим прикладом цього є право довірчої власності (ч. 2 ст. 316 Цивільного кодексу України), яке визнано особливим видом права власності. Закріплення даного інституту в цивільному законодавстві є прогресивним кроком, який покликаний сприяти всебічній реалізації права необмеженого панування власника над своєю річчю. Проте особливістю його правового регулювання в Україні є невизначеність поняття, відсутність чітких оцінок правової природи довірчої власності тощо. На теоретичному рівні підґрунтям цього інституту є переважно розроблені англосаксонським правом концепції трасту. Водночас питання цивільно-правового аналізу аномального для української цивілістики правового титулу довірчої власності практично не були предметом самостійних досліджень, його можливої адаптації до існуючих в Україні відносин власності. Основна проблема полягає в неможливості розщеплення права власності за ст. 317 Цивільного кодексу України. Поряд із

цим, законодавство як і доктрина не містять достатній та необхідний перелік правомочностей власника зводячи їх до існуючої тріади.

4. Потреба переосмислення кількісного та якісного складу змісту права власності зумовлюється наступним: відсутністю чіткого визначення правомочностей; їх закритістю: володіння-користування, і як логічне завершення, припинення права власності через розпорядження; тріада правомочностей значно звужує можливості власника, його свободу волі та необмеженості панування над річчю; існуючий склад правомочностей не дає можливості повноцінно використовувати інститут довірчої власності; правомочності мають чітку орієнтацію власник-річ та не розкривають відносини із зобов'язаними суб'єктами та можливості застосування примусу держави; наявна тріада правомочностей маючи вичерпний перелік стримує динаміку відносин власності тощо.

5. Зазначене дозволяє вказати на необхідність переосмислення змісту права власності. Зміст права власності закріплений у ст. 317 Цивільного кодексу України потребує розширення. Наявний вичерпний перелік правомочностей на сьогодні вже не відповідає еволюції відносин власності, що обумовлено виникненням нових об'єктів власності (кріптовалюта, штучні острови, приватні космічні кораблі тощо). Тому пріоритетним було б закріплення основних правомочностей з можливістю розширення змісту за рахунок специфіки об'єкту, суб'єктного складу (наприклад, малолітні власники, недієздатні тощо), виду відносин тощо як на законодавчому, так і на договірному рівнях.

Література:

1. Васьковский Е.В. Учебник гражданского права. Вып. II. Вещное право. СПб., 1896. – 190 с.
2. Венедиктов А.В. Государственная социалистическая собственность. М.; Л.: Изд-во АН СССР, 1948. – 360 с.

ДО ПИТАННЯ ВИЗНАЧЕННЯ СПЕЦИФІКИ КРЕДИТНОГО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Громова А. О.

аспірант кафедри цивільного права

Національного університету «Одеська юридична академія»

На сьогоднішній день загальною тенденцією розвитку цивільного права є ускладнення зобов'язального права і відповідна цьому явищу модифікація правового регулювання зобов'язальних відносин. З'явилися нові цивільно-правові норми про договори позики та кредиту, і вже накопичився досвід їх застосування. У зв'язку з цим виникла необхідність критичного переосмислення проведених раніше досліджень, що стосуються кредитних зобов'язань.

Як відомо, до системи цивільного права слід віднести договірні зобов'язання, які також утворюють певну цілісну структуру, в основі якої лежить єдність і взаємозв'язок між її окремими елементами [1, с. 4] отже, є важливим визначити специфіку кредитного зобов'язання.

Цивільне законодавство закріпило, що під зобов'язанням, слід розуміти правовідношення, в якому одна сторона (боржник) зобов'язана вчинити на

CONFERINȚA
INTERNAȚIONALĂ ȘTIINȚIFICO-PRACTICĂ

«JURISPRUDENȚA – COMPONENTA
FUNDAMENTALĂ A PROCESELOR
INTEGRAȚIONALE ȘI A COMPORTAMENTULUI
LEGAL CONTEMPORAN»

(Chișinău, Republica Moldova, 3–4 noiembrie 2017)

Culegere și paginare computerizată.
Bun de tipar 10.11.2017. Formatul 60x84/16. Tipar offset.
Coli tipar conv. 18.83. Tiraj-500 ex.
Imprimat la SRL «Tipocart Print», mun. Chișinău.